

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Γραφείου ΟΕΥ Μόσχας

Οκτώβριος 2016

Επιμέλεια: Ηλίας Θανασάς, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αικατερίνη Γκίκιζα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αντωνία Παπαδοπούλου, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

14, Spiridonovka ul., 123001, Μόσχα, Ρωσική Ομοσπονδία
Τηλ.: +7 495 5393860, Fax: +7 495 5393864, E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

Πορεία ρωσικού νομίσματος

Η τρέχουσα χρονιά ξεκίνησε με το ρωσικό νόμισμα να είναι ιδιαίτερα αποδυναμωμένο. Ξεκινώντας στο επίπεδο των 72-73 ρουβλίων έναντι του δολαρίου ΗΠΑ και των 79-80 ρουβλίων έναντι του ευρώ, πολύ σύντομα (22 Ιανουαρίου) η ισοτιμία άγγιξε τα 83 ρούβλια/\$ ΗΠΑ και τα 91 ρούβλια/ευρώ. Έκτοτε, το ρωσικό νόμισμα έχει ανακτήσει μέρος των απωλειών του, χωρίς όμως μέσα σε όλο αυτό το διάστημα των εννέα μηνών να γίνει ποτέ φθηνότερο από 63 ρούβλια/\$ ΗΠΑ και 70 ρούβλια/ευρώ.

Ωστόσο, κατά τον Οκτώβριο τ.έ. το ρωσικό νόμισμα εμφάνισε σημαντικά σημάδια ενδυνάμωσης, φθάνοντας τη Δευτέρα, 10.10.2016 τα 61,83 ρούβλια έναντι του δολαρίου ΗΠΑ και την Τετάρτη, 12.10.2016 τα 67,8 ρούβλια έναντι του ευρώ. Έως το τέλος της εβδομάδας, πάντως, το ρούβλι επέστρεψε σε επίπεδα πάνω από 63 ρούβλια/\$ ΗΠΑ και 69 ρούβλια/ευρώ.

Η ενδυνάμωση αυτή του ρωσικού νομίσματος συνδέεται βεβαίως με την αύξηση των τιμών του πετρελαίου. Ταυτόχρονα όμως, σύμφωνα με ορισμένους αναλυτές, μπορεί εν μέρει να αποδοθεί και στις προσπάθειες των ρωσικών αρχών να περιορίσουν τον πληθωρισμό.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις των μεγαλύτερων τραπεζών και χρηματοπιστωτικών εταιρειών, μέχρι το τέλος του έτους το ρούβλι αναμένεται να αποδυναμωθεί εκ νέου. Η αναμενόμενη αύξηση του επιτοκίου από τη Fed τον Δεκέμβριο πρόκειται να ενδυναμώσει το δολάριο, ενώ παράλληλα οι πρώτες ύλες, και ιδιαίτερα το πετρέλαιο, θα καταστούν φθηνότερα. Επιπλέον, στο τέλος του έτους η ζήτηση για δολάρια πρόκειται να αυξηθεί περαιτέρω καθώς οι μεγάλες επιχειρήσεις χρειάζονται συνάλλαγμα για να αποπληρώσουν το εξωτερικό χρέος τους.

Την ίδια στιγμή, στη Ρωσία, δημιουργείται παραδοσιακά στο τέλος του έτους υπερβάλλουσα ρευστότητα σε εγχώριο νόμισμα, λόγω των αυξημένων πληρωμών από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό, η οποία αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αποδυνάμωση του ρουβλίου.

Έτσι, σύμφωνα με τους αναλυτές, το ρούβλι αναμένεται να καταστεί φθηνότερο προς το τέλος του τρέχοντος έτους, με την ισοτιμία του να φθάσει τα 65-67 ρούβλια/\$ ΗΠΑ. Επιπλέον, οι μεσοπρόθεσμες προβλέψεις κάνουν λόγο για περαιτέρω υποτίμηση του ρουβλίου κατά 5-7% κατά το επόμενο έτος, διότι όσο διατηρείται το έλλειμμα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού, η πίεση πάνω στο ρούβλι θα συνεχίζεται, δεδομένου ότι περίπου το 43% των εσόδων του προϋπολογισμού προέρχεται από έσοδα από τις εισαγωγές, με αποτέλεσμα τα προβλήματα του προϋπολογισμού να καθίστανται εύκολα διαχειρίσιμα μέσω μίας υποτίμησης.

Βέβαια, υπάρχουν και οι αντίθετες φωνές, οι οποίες υποστηρίζουν ότι υπό την

προϋπόθεση ότι η τιμή του πετρελαίου θα αυξηθεί στα 55-60 \$/βαρέλι το 2017, η ρωσική οικονομία θα βγει από την ύφεση και θα επανέλθει σε πορεία ανάπτυξης με ρυθμό 1-2% κατ' έτος και δεν θα επέλθει σημαντική επιδείνωση στις εξωτερικές σχέσεις της χώρας, το δολάριο αναμένεται να κυμανθεί από 57-60 ρούβλια και στο τέλος του 2017 μπορεί ακόμα να φτάσει και στα 56 ρούβλια.

Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, οι αναλυτές συμβουλεύουν τους επενδυτές να μην προβούν σε αγορά ευρώ, αλλά να διατηρούν τα χαρτοφυλάκιά τους μοιρασμένα σε ρούβλια και δολάρια, λόγω της σημαντικής πιθανότητας αποδυνάμωσης του ευρώ.

Επιδόσεις Ρωσίας σε κατάταξη “*Doing Business 2017*” της Παγκόσμιας Τράπεζας

Την 40^η θέση κατέλαβε η Ρωσία στην κατάταξη της παγκόσμιας Τράπεζας “*Doing Business*” για το 2017, γεγονός το οποίο θεωρείται σημαντικό επίτευγμα για την Κυβέρνηση της χώρας, καθώς σύμφωνα με Διάταγμα που είχε εκδώσει ο Ρώσος Πρόεδρος τον Μάιο του 2012, η Ρωσία πρέπει να εφαρμόσει όλες τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις προκειμένου, μέχρι το 2018 να βρίσκεται μεταξύ των 20 πρώτων θέσεων της κατάταξης.

Κατά το περασμένο έτος, η Ρωσία βρισκόταν στην 51^η θέση στην κατάταξη που εξέδωσε η Τράπεζα, ωστόσο, εάν ληφθούν υπόψη ορισμένες τροποποιήσεις της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκαν, η θέση της Ρωσίας κατά το 2016 ήταν η 36^η, καθιστώντας την φετινή επίδοση χειρότερη και όχι βελτίωση της κατάστασης.

Η μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας μετρά την επίδραση των ρυθμιστικών πράξεων που έχουν υιοθετηθεί και που επηρεάζουν 10

τομείς της ζωής μιας επιχείρησης: ίδρυση επιχείρησης, έκδοση οικοδομικής άδειας, σύνδεση σε ηλεκτρικό δίκτυο, εγγραφή περιουσιακών στοιχείων, πρόσβαση σε δανεισμό, προστασία των μειοψηφικών επενδυτών, πληρωμή φόρων, διασυνοριακό εμπόριο, εφαρμογή των συμβάσεων και την διαδικασία πτώχευσης. Η μελέτη συνήθως μελετά και τις ρυθμίσεις που αφορούν στην αγορά εργασίας, οι οποίες όμως δεν περιλαμβάνονται στη φετινή κατάταξη.

Οι καλύτερες επιδόσεις της Ρωσίας αφορούν τις κατηγορίες της εφαρμογής των συμβάσεων και της δήλωσης περιουσιακών στοιχείων, στις οποίες κατέλαβε την 9^η και 12^η θέση αντίστοιχα, ενώ τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψε στο διασυνοριακό εμπόριο και στην έκδοση οικοδομικών αδειών, όπου κατέλαβε την 140^η και 115^η θέση αντίστοιχα. Ειδικά ως προς το διασυνοριακό εμπόριο, που αποτελεί τη χειρότερη συνολικά επίδοση της Ρωσίας, σημειώνουμε ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης, τα μεγαλύτερα προβλήματα σχετίζονται με τον χρόνο και το κόστος του εκτελωνισμού, που ανέρχεται σε 96 ώρες και 1.125 δολ. ΗΠΑ, όταν τα αντίστοιχα μεγέθη στην Ευρώπη είναι 26 ώρες και 202 δολ. ΗΠΑ. Επιπλέον προβλήματα δημιουργούν οι δυσκολίες που καταγράφονται στις μεταφορές και η ατελής λειτουργία του συστήματος ηλεκτρονικής τελωνειακής διασάφησης των εμπορευμάτων.

Την μεγαλύτερη βελτίωση, κατά 11 θέσεις, πέτυχε η Ρωσία στη διαδικασία ίδρυσης επιχείρησης καταλαμβάνοντας την 26^η θέση από την 37^η που είχε το 2016 (ή την 41^η βάσει της προηγούμενης μεθοδολογίας). Η βελτίωση επήλθε ως αποτέλεσμα της μείωσης του απαιτούμενου χρόνου για το άνοιγμα εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού.

Κατά τα λοιπά, η Ρωσία κατέλαβε την 30^η θέση στη σύνδεση στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας (από την 26^η), την 44^η (από την 42^η) στην πρόσβαση σε δανεισμό, την 53^η (από την 51^η) στην προστασία των μειοψηφικών επενδυτών, την 45^η (από την 40^η) στην καταβολή φόρων και την 51^η (από την 49^η) στη διαδικασία πτώχευσης.

Σημειώνουμε ότι στην κατάταξη *Doing Business* για το 2017, τις πρώτες θέσεις

κατέλαβαν η Νέα Ζηλανδία, η Σιγκαπούρη και η Δανία, ενώ την πρώτη δεκάδα συμπληρώνουν το Χονγκ Κονγκ, η Νότιος Κορέα, η Νορβηγία, το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ΗΠΑ, η Σουηδία και η ΠΓΔΜ.

Στη Rosneft το 50,075% των μετοχών της Bashneft

Η Rosneft αγόρασε τελικά το 50,075% των μετοχών της Bashneft έναντι 329,69 δισ. ρουβλίων (5,28 δισ. δολ. ΗΠΑ). Υπενθυμίζουμε ότι η διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Bashneft είχε αναβληθεί τον Αύγουστο τ.έ. λόγω των δυσκολιών που είχαν ανακύψει σχετικά με το αν η Rosneft δικαιούταν να λάβει μέρος στην ιδιωτικοποίηση, καθώς η Ρωσική Κυβέρνηση κατέχει το 69,5% των μετοχών της επιχείρησης, μέσω της μητρικής της εταιρείας, Rosneftegaz.

Η εξαγορά του μεριδίου της Bashneft από τη Rosneft επικυρώθηκε στις 10 Οκτωβρίου τ.έ. με την υπογραφή σχετικού διατάγματος από τον Ρώσο Πρωθυπουργό Dmitry Medvedev. Ο κ. Medvedev τόνισε ότι τα έσοδα από την πώληση των μετοχών της Bashneft θα κατευθυνθούν στον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό, σημειώνοντας ότι επιπλέον φέτος αναμένεται να πωληθεί ποσοστό 19,5% της Rosneft.

Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με δηλώσεις του Επικεφαλής της Ομοσπονδιακής Αντιμονοπωλιακής Υπηρεσίας (Federal Antimonopoly Service – FAS) Igor Artemyev, η εξαγορά των μετοχών της Bashneft από τη Rosneft δεν παραβιάζει τους αντιμονοπωλιακούς νόμους. Σύμφωνα με τον ίδιο, το μερίδιο αγοράς της Rosneft μετά την εξαγορά θα ανέρχεται σε λίγο περισσότερο από 35%. Άλλωστε, καθώς η Rosneft κατέχει ήδη δεσπόζουσα θέση στην αγορά προϊόντων πετρελαίου της Ρωσίας, βρίσκεται ούτως ή άλλως υπό την εποπτεία της FAS.

Σχολιάζοντας την εξαγορά, ο Ρώσος Πρόεδρος Vladimir Putin ανέφερε ότι αρχικά είχε εκπλαγεί με τη στάση της Κυβέρνησης στο ερώτημα εάν η Rosneft δικαιούταν να λάβει μέρος στην ιδιωτικοποίηση, καθώς η Rosneft (όπως και άλλες μεγάλες ρωσικές εταιρείες των οποίων μέρος των μετοχών ανήκει στο κράτος) δεν είναι κρατική εταιρεία.

Μπορεί το πλειοψηφικό πακέτο της εταιρείας να ανήκει στο κράτος, αλλά ένα σημαντικό πακέτο ανήκει σε ξένους επενδυτές, και συγκεκριμένα στην British Petroleum. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Ρώσο Πρόεδρο, η Rosneft υπέβαλε την υψηλότερη προσφορά για το πακέτο της Bashneft (330 δισ. ρούβλια), η οποία είναι ελαφρώς υψηλότερη από την αποτίμηση της αξίας των μετοχών από ανεξάρτητους διεθνείς εμπειρογνώμονες (306 δισ. ρούβλια σύμφωνα με την Ernst & Young).

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Rosneft, η εταιρεία προέβη εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος σε καταβολή ολόκληρου του ποσού για την εξαγορά των μετοχών και ήδη η Bashneft λειτουργεί ως θυγατρική της. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, η εξαγορά θα καταστήσει δυνατό για τη Rosneft να αυξήσει την παραγωγή πετρελαίου κατά 10% και τη διύλιση πετρελαίου κατά 20%, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει την είσοδο της εταιρείας σε νέες περιοχές παραγωγής και προμήθειας πετρελαίου και πετρελαϊκών προϊόντων, δημιουργεί σημαντικές δυνατότητες συνεργιών από τη βελτιστοποίηση των αμοιβαίων προμηθειών πετρελαίου, του μεταφορικού και αποθηκευτικού κόστους, τη μείωση του κόστους των υπηρεσιών γεώτρησης, την από κοινού χρήση των παραγωγικών υποδομών, της τεχνολογίας και της τεχνογνωσίας.

Προοπτικές κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης Ρωσίας κατά την περίοδο 2017-2019

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ρωσικού Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης, τις οποίες παρουσίασε ο Υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης της χώρας, Alexei Ulyukayev, ενώπιον του Ομοσπονδιακού Συμβουλίου στις 27.10.2016, ο ρυθμός ανάπτυξης στη Ρωσία αναμένεται να ανακάμψει μέχρι το τέλος του 2016. Η ρωσική οικονομία εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 0,6% το 2016, ενώ από το επόμενο έτος αναμένεται η μετάβαση από τη στασιμότητα στην ανάκαμψη.

Παρουσιάζοντας την τρέχουσα εικόνα της ρωσικής οικονομίας, ο Ρώσος Υπουργός τόνισε ότι αυτή σε μεγάλο βαθμό έχει προσαρμοστεί στους εξωγενείς παράγοντες και παρουσιάζει πλέον σαφή σημάδια βελτίωσης. Συνολικά, κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,7% σε ετήσια βάση, ενώ οι επιμέρους τομείς παραγωγής κατέγραψαν την ακόλουθη εικόνα: η βιομηχανική και αγροτική παραγωγή αυξήθηκαν κατά 0,3% και 3,0% αντίστοιχα, ενώ οι τομείς της μεταποίησης και των κατασκευών μειώθηκαν κατά 0,9% και κατά 4,4% αντίστοιχα, και το λιανικό εμπόριο σημείωσε πτώση κατά 5,4%.

Επιπλέον, κατά το ανωτέρω διάστημα (Ιαν.-Σεπ. 2016) το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 5,6%, το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα μειώθηκε κατά 5,3%, ενώ οι πραγματικοί μισθοί εκτιμάται ότι πέρασαν σε θετικό έδαφος, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,4%.

Διαπιστώνοντας ότι σε γενικές γραμμές η κατάσταση αλλάζει σταδιακά προς το καλύτερο, ο κ. Ulyukayev αναφέρθηκε στο γεγονός ότι οι προβλέψεις του Υπουργείου, λαμβάνοντας μεν υπόψη αυτές τις τάσεις, έχουν βασιστεί σε πολύ συντηρητικές

εκτιμήσεις για την παγκόσμια ζήτηση, για την παγκόσμια κατάσταση, ήτοι διατήρηση αμετάβλητου του καθεστώτος κυρώσεων, και πολύ συντηρητικές εκτιμήσεις για τις αγορές βασικών προϊόντων.

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ προβλέπεται να ανέλθει σε 0,6% το 2017, με περαιτέρω αύξηση σε 1,7% το 2018 και 2,1% το 2019. Στο σενάριο αυτό, η τιμή του πετρελαίου Ουραλίων υπολογίζεται σε 40\$/βαρέλι για την περίοδο 2017-2019, πρόβλεψη η οποία έχει γίνει για περισσότερο χρηστικούς λόγους, προκειμένου να υπολογιστούν οι παράμετροι του προϋπολογισμού. Ως πιο ρεαλιστικό σενάριο, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης θεωρεί το αισιόδοξο σενάριο, το οποίο λαμβάνει ως υπόθεση εργασίας αυξημένη τιμή πετρελαίου στα 48\$, 52\$ και 55\$ το 2017, 2018 και 2019 αντίστοιχα. Στη βάση αυτή, το ρωσικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,1% το 2017, 1,8% το 2018 και 2,4% το 2019.

Πηγή αυτής της ανάπτυξης θα αποτελέσει κυρίως η τόνωση της καταναλωτικής ζήτησης. Με τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης των πραγματικών εισοδημάτων να έχουν αρχίσει ήδη να φαίνονται, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης αναμένει ότι η τάση αυτή θα συνεχιστεί και θα ενισχυθεί το 2017, το 2018 και το 2019, προκαλώντας αύξηση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων και αποκατάσταση των αποθεμάτων τους, τα οποία στην παρούσα φάση βρίσκονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ως αποτέλεσμα της αβεβαιότητας ως προς τις προοπτικές ανάκαμψης του λιανικού εμπορίου. Αυτοί οι δύο παράγοντες, ήτοι η αύξηση της ζήτησης των καταναλωτών και η αποκατάσταση των αποθεμάτων, μπορούν μαζί να παρέχουν περίπου 1,5% του ΑΕΠ. Στο πλαίσιο αυτό, αλλά βεβαίως με κάποια χρονική υστέρηση, αναμένεται ότι οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου θα ανακτήσουν τη χαμένη δυναμική τους, κυρίως στον ιδιωτικό τομέα. Υπό αυτές τις συνθήκες, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης αναμένει ότι ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των επενδύσεων κατά τα έτη 2017-2019 θα ανέλθει σε περίπου 2,9%.

Συνολικά, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης προβλέπει ότι μέχρι το τέλος της υπό εξέταση περιόδου, η καταναλωτική ζήτηση των νοικοκυριών θα αυξηθεί κατά 2,5-3,3% και ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατά 4,4-5,6%, καθιστώντας εφικτή την επίτευξη ρυθμών αύξησης του ΑΕΠ της τάξης του 1,8% το 2018 και 2,4% το 2019. Σύμφωνα με τον κ. Ulyukayev, το επίπεδο αυτό, οι οικονομολόγοι το αποκαλούν δυνητική παραγωγή, γεφύρωση δηλαδή του χάσματος που έχει προκύψει λόγω της μείωσης της ζήτησης. Η περαιτέρω επιτάχυνση της ανάπτυξης, ωστόσο, θα απαιτήσει πιο σοβαρές διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές, καθώς και πιο αυστηρά μέτρα οικονομικής πολιτικής.

Όσον αφορά στον πληθωρισμό, η επιβράδυνσή του θα είναι μέτρια στο πλαίσιο της πιο ενεργού ανάκαμψης της καταναλωτικής ζήτησης. Σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο, ο πληθωρισμός αναμένεται να υποχωρήσει στο 4,5% στο τέλος του 2017 και στο 4,3% και 4,1% το 2018 και 2019 αντίστοιχα.

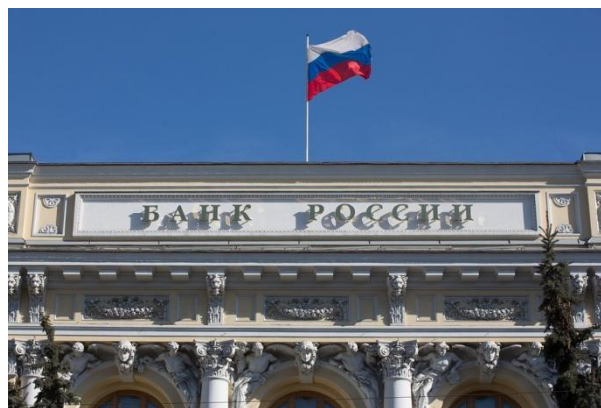
Διατήρηση του βασικού επιτοκίου στο 10% αποφασίζει η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας

Αμετάβλητο στο επίπεδο του 10% αποφάσισε να διατηρήσει το βασικό επιτόκιο το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας κατά τη συνεδρίασή του την Παρασκευή 28 Οκτωβρίου 2016.

Η ρυθμιστική αρχή έκρινε αναγκαία τη διατήρηση του βασικού επιτοκίου στα σημερινά επίπεδα μέχρι το τέλος του 2016, καθώς προς το παρόν, οι προσδοκίες για μείωση του πληθωρισμού παραμένουν ασταθείς. Οι εκτιμήσεις που υπάρχουν έως την 24^η Οκτωβρίου δείχνουν ότι ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των τιμών καταναλωτή μειώθηκε στο 6,2% από 6,4% τον Σεπτέμβριο. Σημαντική συμβολή στη μείωση αυτή είχε η απόδοση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ρουβλίου, καθώς οι τιμές του πετρελαίου ήταν υψηλότερες από ό, τι αναμενόταν και τα ρωσικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία γίνονται όλο και πιο ελκυστικά για τους ξένους επενδυτές. Ταυτόχρονα, η καλή χρονιά που διανύει η αγροτική παραγωγή έχει

βοηθήσει στην επιβράδυνση της αύξησης των τιμών των τροφίμων.

Ωστόσο, η αντιπληθωριστική επίδραση της ασθενούς εγχώριας ζήτησης έχει αρχίσει να μειώνεται, γεγονός που μεταφράζεται σε πιο αργή επιβράδυνση των τιμών των προϊόντων μη τροφίμων. Τα νοικοκυριά έχουν μέχρι στιγμής εφαρμόσει ένα μοντέλο συμπεριφοράς προσανατολισμένο στην αποταμίευση. Ωστόσο, τα δειλά σημάδια αύξησης των πραγματικών μισθών μπορούν να συμβάλουν στη σταδιακή ανάκαμψη της ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες, αναζωπυρώνοντας τις πληθωριστικές πιέσεις.

Έτσι, η απόφαση για διατήρηση του βασικού επιτοκίου στο τρέχον επίπεδο για το επόμενο διάστημα κρίνεται αναγκαία προκειμένου να διατηρηθούν τα κίνητρα για αποταμίευση με ύστατο στόχο την σταθερή και βιώσιμη μείωση του πληθωρισμού. Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση αυτή και συνεχίζοντας την εφαρμογή μιας μετρίως αυστηρής νομισματικής πολιτικής, η Τράπεζα της Ρωσίας προβλέπει ότι ο ετήσιος πληθωρισμός θα διαμορφωθεί σε επίπεδα χαμηλότερα από 4,5% τον Οκτώβριο του 2017, για να επιτευχθεί στη συνέχεια ο στόχος του 4% μέχρι τα τέλη του 2017.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, η μετρίως σφιχτή νομισματική πολιτική που εφαρμόζει η Τράπεζα δεν εμποδίζει την οικονομική ανάκαμψη, η οποία παρεμποδίζεται κυρίως από διαρθρωτικούς παράγοντες. Οι θετικές τάσεις που έχουν κάνει την εμφάνισή τους χρειάζονται χρόνο για να αναπτυχθούν και να ριζώσουν. Συνολικά το 2016, η Τράπεζα αναμένει πτώση του ΑΕΠ της τάξης του 0,5-0,7%, ενώ από το τέταρτο τρίμηνο αναμένεται ένας ελαφρά θετικός τριμηνιαίος ρυθμός

ανάπτυξης. Το 2017, η οικονομική ανάπτυξη θα είναι χαμηλή (κάτω του 1%). Η πρόβλεψη αυτή βασίζεται σε συντηρητικές υποθέσεις για χαμηλή ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας, σε μέσες τιμές πετρελαίου γύρω στα 40 \$/βαρέλι, σε μέτρια εκροή κεφαλαίων, και στην επιμονή των διαρθρωτικών περιορισμών που τίθενται στις δυνατότητες ανάπτυξης της ρωσικής οικονομίας.

Βάσει των ανωτέρω, η Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε τη διατήρηση του βασικού επιτοκίου της αμετάβλητου έως το τέλος του τρέχοντος έτους. Ωστόσο, η ρυθμιστική αρχή δεν αποκλείει το ενδεχόμενο περαιτέρω μείωσής του κατά τα πρώτα δύο τρίμηνα του 2017, κατόπιν αξιολόγησης των κινδύνων του πληθωρισμού και της συμμόρφωσης των οικονομικών επιδόσεων και του πληθωρισμού με το βασικό της σενάριο.

Η επόμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας για την επανεξέταση του ποσοστού του βασικού επιτοκίου θα πραγματοποιηθεί στις 16 Δεκεμβρίου 2016.

Τροποποίηση προϋπολογισμού 2016 – Εκπόνηση προϋπολογισμού για την περίοδο 2017-2019

Στις 6 Οκτωβρίου 2016, η Ρωσική Κυβέρνηση προχώρησε σε έγκριση των τροποποιήσεων του προϋπολογισμού έτους 2016, καθώς και του Κώδικα προϋπολογισμού, δημιουργώντας έτσι τις νομικές προϋποθέσεις για την προετοιμασία του νομοσχεδίου για τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό για το 2017 και την περίοδο προγραμματισμού 2018 και 2019.

Ο τροποποιημένος προϋπολογισμός προβλέπει έλλειμμα της τάξης του 3,66% του ΑΕΠ για το 2016, καθώς το Υπουργείο Οικονομικών προβλέπει αύξηση του ελλείμματος κατά περισσότερο από 670 δισ. ρούβλια (\$10,7 δισ.), στα 3 τρισ. ρούβλια (\$48,02 δισ.) για το 2016. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν μείωση των εσόδων του προϋπολογισμού κατά 370 δισ. ρούβλια (\$5,9 δισ.), στα 13,3 τρισ. ρούβλια (\$213,2 δισ.), και αύξηση των δαπανών κατά περισσότερο από 300 δισ. ρούβλια (\$4,8 δισ.), στα 16,4 τρισ. ρούβλια (\$262,9 δισ.).

Ταυτόχρονα, η εκτίμηση του ΑΕΠ για το 2016 αυξήθηκε στα 82,8 τρισ. ρούβλια (\$1,3 τρισ.) από 78,7 τρισ. ρούβλια (\$1,2 τρισ.), ενώ αυτή του πληθωρισμού μειώθηκε στο 5,8% από 6,4%.

Επιπλέον, στις 13 Οκτωβρίου τ.έ. πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου με θέμα το σχέδιο προϋπολογισμού για τα επόμενα τρία έτη. Στόχος είναι η όλη διαδικασία να ολοκληρωθεί έως τις 28 Οκτωβρίου 2016, οπότε το σχέδιο προϋπολογισμού θα πρέπει να σταλεί στην Κρατική Δούμα προς συζήτηση και έγκριση.

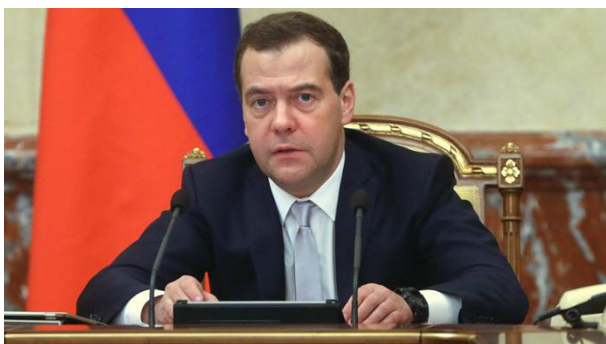
Κατά τη συνεδρίαση ο Ρώσος Πρωθυπουργός Dmitry Medvedev αναφέρθηκε στις βασικές κατευθύνσεις του προϋπολογισμού της περιόδου 2017-2019, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες εξωτερικές συνθήκες, ήτοι το καθεστώς κυρώσεων, την κατάσταση που επικρατεί στις αγορές πρώτων υλών (και ιδίως του πετρελαίου) και τις συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι εμπορικοί εταίροι της Ρωσίας. Οι βασικές κατευθύνσεις του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν:

- ο την ανάγκη περιορισμού του πληθωρισμού. Ήδη έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος, καθώς ο πληθωρισμός από 12,9% τον Δεκέμβριο του 2015 μειώθηκε στο 6,9% τον Αύγουστο του 2016, με στόχο μέχρι το τέλος του 2017 να φθάσει το 4%
- ο την ανάγκη διευκόλυνσης της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε δανεισμό. Κατά το τρέχον έτος, η Κεντρική Τράπεζα της χώρας προχώρησε δύο φορές στη μείωση του βασικού επιτοκίου. Αναμένεται ότι οι συνθήκες θα επιτρέψουν την περαιτέρω μείωση του επιτοκίου
- ο την ανάγκη μετατροπής των αποταμιεύσεων σε επενδύσεις, που θα

δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη της οικονομίας

- ο την αξιοποίηση της δασμολογικής και τελωνειακής πολιτικής στα επόμενα τρία έτη για την περαιτέρω εφαρμογή του προγράμματος υποκατάστασης εισαγωγών και την υποστήριξη της εγχώριας παραγωγής
- ο την ολοκλήρωση της εναρμόνισης της δασμολογικής και τελωνειακής πολιτικής εντός της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης, η οποία αναμένεται να ωφελήσει σημαντικά τους Ρώσους παραγωγούς και εξαγωγείς
- ο τον επανασχεδιασμό της φορολογικής πολιτικής, ώστε αυτή να παράγει περισσότερα φορολογικά έσοδα, να οδηγήσει σε πιο ισορροπημένους περιφερειακούς προϋπολογισμούς, χωρίς ταυτόχρονα να αυξηθεί η επιβάρυνση των επιχειρήσεων

Το σχέδιο του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού για το 2017 προβλέπει έσοδα ύψους 13,4 τρισ. ρουβλίων (ήτοι 15,5% του ΑΕΠ) και δαπάνες ελαφρώς πάνω από 16 τρισ. ρούβλια. Το έλλειμμα εκτιμάται σε 2,7 τρισ. ρούβλια, το οποίο είναι οριακά ανώτερο από το 3% του ΑΕΠ, και το οποίο, σύμφωνα με τον Ρώσο Πρωθυπουργό, ανταποκρίνεται στις τρέχουσες συνθήκες που επικρατούν στην οικονομία της χώρας. Το σημαντικό είναι, σύμφωνα με τον ίδιο, ότι το έλλειμμα έχει υπολογιστεί βάσει των πραγματικών δυνατοτήτων της ρωσικής οικονομίας για τη χρηματοδότησή του και την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους, με αποτέλεσμα να μην θέτει το όλο σύστημα σε κίνδυνο.

Βέβαια, καθώς ένα κράτος δεν μπορεί να ζει μακροχρόνια χρεωμένο, το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικών υποστηρίζει τη σταδιακή μείωση του ελλείμματος κατά μία ποσοστιαία μονάδα

ανά έτος, προκειμένου η χώρα να επιστρέψει σε ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς.

Ωστόσο, σύμφωνα με τον Ρώσο Πρωθυπουργό, όσο σημαντική και αν είναι η διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, εξίσου σημαντικό είναι να αποφευχθεί η στασιμότητα στην οικονομία. Στόχος είναι η αποκατάσταση της οικονομικής ανάπτυξης και ως εκ τούτου απαιτείται στοχευμένη στήριξη καίριων τομέων της οικονομίας, όπως η βιομηχανία και η γεωργία, υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομών, τόνωση των επενδύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Εξελίξεις ρωσικής οικονομίας το εννεάμηνο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2016

Σύμφωνα με το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης, το ΑΕΠ (εποχικά διορθωμένο), μετά τη σταθεροποίηση που σημειώθηκε το διάστημα Μαΐου – Ιουλίου, και τη θετική δυναμική του Αυγούστου (0,3% σε μηνιαία βάση), επέστρεψε τον Σεπτέμβριο σε αρνητικούς ρυθμούς της τάξης του -0,2% σε μηνιαία βάση.

**Министерство
экономического
развития РФ**

Σε ετήσια βάση, σύμφωνα με το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης, τον Σεπτέμβριο 2016, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,7%, μετά από μηδενικούς ρυθμούς ανάπτυξης του Αυγούστου και από το -0,8% του Ιουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ρωσικού Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης, ο εποχικά προσαρμοσμένος δείκτης βιομηχανικής παραγωγής πέρασε και πάλι σε αρνητικό έδαφος (-0,2% σε μηνιαία βάση) μετά από τα σαφή σημάδια βελτίωσης που είχε εμφανίσει τον Αύγουστο (αύξηση 0,3% σε μηνιαία βάση). Η πτώση αυτή οφείλεται κυρίως στην επιβράδυνση του τομέα της μεταποίησης κατά 0,4%. Κατά τον Σεπτέμβριο, αύξηση παρουσίασαν ο τομέας της εξόρυξης της τάξης του 0,2% μετά από

μηδενικούς ρυθμούς ανάπτυξης τους προηγούμενους τρεις μήνες, και ο τομέας παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και νερού κατά 0,1% σε μηνιαία βάση.

Αρνητική δυναμική παρουσίασε και ο τομέας της γεωργίας τον Σεπτέμβριο. Ο ρυθμός ανάπτυξης της γεωργικής παραγωγής με εξαίρεση την εποχικότητα ανήλθε σε -0,5% σε μηνιαία βάση. Αντίστοιχα, ο τομέας των κατασκευών συνέχισε την πτωτική του πορεία (-0,9% σε μηνιαία βάση).

Τον Σεπτέμβριο, το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας παρέμεινε στα επίπεδα του Αυγούστου, ήτοι 5,5%. Οι πραγματικοί μισθοί, χωρίς εποχική διόρθωση, αυξήθηκαν οριακά τον Σεπτέμβριο κατά 0,1% σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία. Ταυτόχρονα, το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, χωρίς εποχική διόρθωση, εμφανίζει σημάδια βελτίωσης: μετά από μείωση κατά 0,6% σε μηνιαία βάση τον Ιούλιο, και κατά 1,1% τον Αύγουστο, το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα αυξήθηκε κατά 1,5%. Στο πλαίσιο των θετικών τάσεων στη δυναμική των εισοδημάτων των νοικοκυριών, ο κύκλος εργασιών λιανικού εμπορίου, χωρίς εποχική διόρθωση, παρουσίασε το Σεπτέμβριο για πρώτη φορά από την αρχή του 2015 αύξηση της τάξης του 0,1%.

Συνολικά, κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,7% σε ετήσια βάση. Οι επιμέρους τομείς παραγωγής κατέγραψαν την ακόλουθη εικόνα: η βιομηχανική και η αγροτική παραγωγή αυξήθηκαν κατά 0,3% και κατά 3,0% αντίστοιχα, ενώ οι τομείς της μεταποίησης και των κατασκευών μειώθηκαν κατά 0,9% και κατά 4,4% αντίστοιχα, και το λιανικό εμπόριο σημείωσε πτώση κατά 5,4%.

Επιπλέον, κατά το ανωτέρω διάστημα (Ιαν.-Σεπ. 2016) το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 5,6%, το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα μειώθηκε κατά 5,3%, ενώ οι πραγματικοί μισθοί εκτιμάται ότι πέρασαν σε θετικό έδαφος, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,4%.

Οι εξαγωγές αγαθών το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2016 εκτιμώνται σε 199 δισ. δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας μείωση κατά 23,6% σε σύγκριση με την περίοδο

Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2015. Οι εισαγωγές αγαθών τον Ιανουάριο-Σεπτέμβριο 2016 εκτιμώνται σε 135,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ, μειωμένες κατά 4,4% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Ως εκ τούτου, το εμπορικό πλεόνασμα τον Ιανουάριο-Σεπτέμβριο 2016 εκτιμάται σε 63,1 δισ. δολάρια ΗΠΑ, σημαντικά μειωμένο κατά 46,6% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2015.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας Rosstat, ο πληθωρισμός τον Σεπτέμβριο διαμορφώθηκε στο 0,2%, ενώ από την αρχή του έτους σε 4,1%.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

ΜΑΪΟΣ 2017

 <p>METALLOBRABOTKA 2017 15.05.2017–19.05.2017</p> <p>18th International Exhibition for Equipment, Instruments and Tools for the Metal-Working Industry</p>	 <p>Stomatology St. Petersburg. 2017 16.05.2017–18.05.2017</p> <p>International exhibition of equipment, instruments, materials and services for dentistry</p>
 <p>RUSSIAN INTERNATIONAL ENERGY FORUM 16.05.2017–19.05.2017</p> <p>Specialized exhibition and conference of energy industry</p>	 <p>ENERGETIKA AND ELEKTROTECHNIKA 17.05.2017–20.05.2017</p> <p>International exhibition of power industry and electrical engineering</p>
 <p>InterFood St Petersburg. 2017 24.05.2017–26.05.2017</p> <p>International exhibition of food products, drinks and food processing equipment</p>	 <p>HeliRussia 2017 25.05.2017–27.05.2017</p> <p>10th International Helicopter Industry Exhibition</p>
 <p>LESHOW 2017 29.05.2017–31.05.2017</p> <p>20th International Fur and Leather Fashion Trade Fair</p>	 <p>CTT 2017 30.05.2017–03.06.2017</p> <p>18th International Specialized Exhibition Construction Equipment and Technologies</p>